

ČUVANJE, NEGA I OBNOVA

HRASTA LUŽNJAKA

(ČLAN 5 TAČKA 3 Odluke SO Apatin)

MORA SE OBEZBEDITI:

- Ekološka revitalizacija dela šumskog kompleksa prevodjenjem kulture **BAGREMA, CERA i AMERIČKOG JASENA** u dugoročnom periodu u prirodne šume **LUŽNJAKA**
- Suzbijanje zeljastih i drvenastih **INVAZIVNIH VRSTA** (*Acer negundo* – pajavac, *Amorpha fruticosa* – bagrenac, *Ailanthus glandulosa* – pajasen, kiselo drvo, *Solidago serotina* – golema zlatica, *Asclepias syriaca* – cigansko perje, svilenica)
  - Uklanjanje vegetacije radi **OSVETLJAVANJA PODMLATKA HRASTA LUŽNJAKA**
  - Izrada **STUDIJE OBNOVE hrastove šume**

ZELJASTE I DRVENASTE **INVAZIVNE VRSTE**

MORA SE OBEZBEDITI

(član 5 tačka 3 Odluke SO Apatin)

- **Suzbijanje zeljastih i drvenastih invazivnih vrsta**
  - . Prioritetno odstranjivanje drvenastih invazivnih vrsta

KAKO ODGAJATI I NEGOVATI HRASTOVE LUŽNJAKE I PARK ŠUMU "JUNAKOVIĆ" KADA JE ONA OBRASLA ZELJASTIM I DRVENASTIM INVAZIVNIM VRSTAMA KOJE SU NABROJANE U ČLANU 5 OVE ODLUKE.

Пајавац, негундовац, јасенолисни јавор (*Acer negundo* L.) једно време био је издвојен у посебан [род](#), у односу на јаворе и имао назив *Negundo aceroides* (L.) Moench и синониме *N. negundo* (L.) Karst., *N. lobatum* Rat., *N. fraxinifolia* Nutt., *N. virginianum* Med. и *Rulac negundo* Hitchc.^[1]. Име [врсте](#) је латинизирани народни назив за род *Vitex* на санскриту *nirguṇḍī*.

Багренец

Биљка

Багренец припада роду који је добио име по специфичној грађи цвета јер круница има само заставицу. Име врсте *fruticosa* на латинском значи жбунаста. [Википедија](#)

Научно име: *Amorpha fruticosa*

Виша класификација: *Amorpha*

Ранг: Врста

Ред: *Fabales*

Значај врсте [[уређи](#) | [уређи извор](#)]

Због обилног плодоношења, и лаке дисперзије плодова поплавном водом, [анемохорно](#) и антропогеним утицајем ова биљка постала је обиљна сметња шумским пределима у низинским подручјима где нагло осваја површине^[6]. Локално се шири [коренским избојцима](#) и самосевом. Врста продире у новоосноване [шумске културе](#) и будући да знатно брже и бујније расте од већине шумско-културних врста, прерашњује их, загушује и доводи до њиховог пропадања. Када се једном посади на неком месту, остаје ту заувек^[7]. Багренец је једна од [инвазивних](#) шумских врста светских размера. У многим земљама Европе несметано се проширила и данас представља обиљну опасност за [аутотону вегетацију](#). Код нас посебно инвазивна уз реку [Саву](#) и [Дунав](#) и на ре-

Кисело дрво, пајасен или брезорест (лат. *Ailanthus altissima*) је врста дрвенасте биљке, у народу познато још и као дрво неба је врста дрвенасте биљке из породице пајасена (*Simaroubaceae*), пореклом из умерених области источне Азије (Кина и кинеска покрајина Тајван). Води порекло из провинције Џили. Ову врсту је у Европу донео француски језуита Пјер Никола ле Шерон д'Инкарвил (Pierre Nicholas le Cheron d'Icarville) 1751. године на повратку из Нанкинга. У Европу су први примерци донети из ботаничке баште у Челсију, где су први примерци одгајани. Првобитно је дрво сађено као украсно, а затим и за подизање квалитета земљишта и подизање плантажних шума. [1]

Tree of Heaven - *Ailanthus altissima* - Ailanth...
weed-killer.net

Solidago serotina
fungoceva.it

Golema zlatica (лат. *Solidago gigantea*) је вишегодишња зељаста биљка која припада фамилији Астерацеае. На скали инвазивности је сврстана међу јако инвазивне биљке, захваљујући својој доброј способности да се прилагоди условима умерене климе. Потиче из Северне Америке, а претпоставља се да је у остале делове света интродукована у XVIII веку. Има високи репродуктивни потенцијал и утиче на људско здравље.

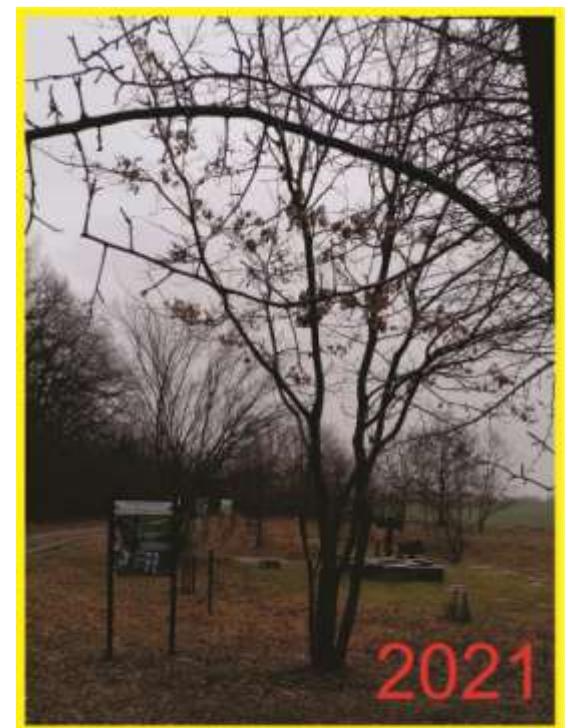
Циганско перје, или свиленица (лат. *Asclepias syriaca*), вишегодишња је врста биљака из фамилије Апосупасеае. Ареал распрострањења обухвата Северну Америку, али је постала широко распрострањена и задивљала у јужној Европи и Русији. Пореклом је из јужне Канаде. На скали инвазивности је сврстана међу јако инвазивне биљке. Расте на пешчаним, плодним жемљиштима и у сунчаним пределима.

HRAST OBNOVLJEN PUTEM OSVETLJAVANJA I UKLANJANJA INVAZIVNIH VRSTA

HRAST OBNOVLJEN IZ ŽBUNA IZRASLOG OKO PANJA POSEĆENOGL HRASTA

KAKO IZGLEDAJU HRASTOVI KOJI SU ODRASLI NA OSVETLJENOM PODRUČJU

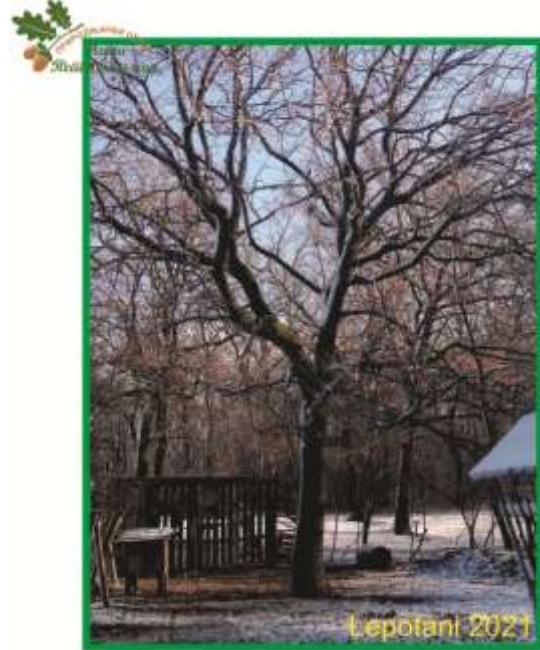
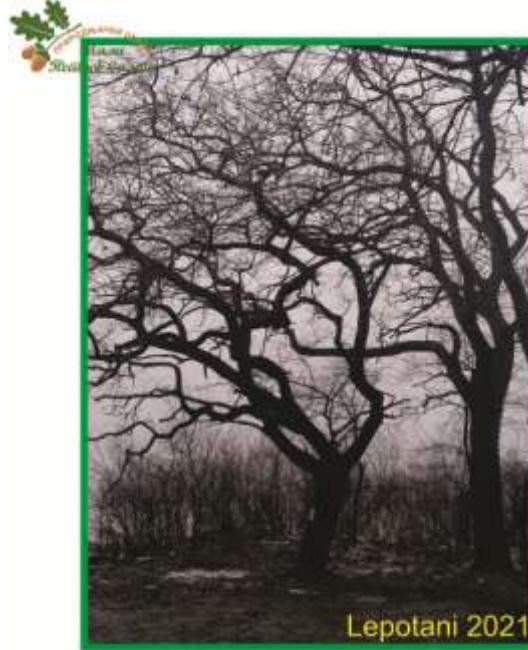
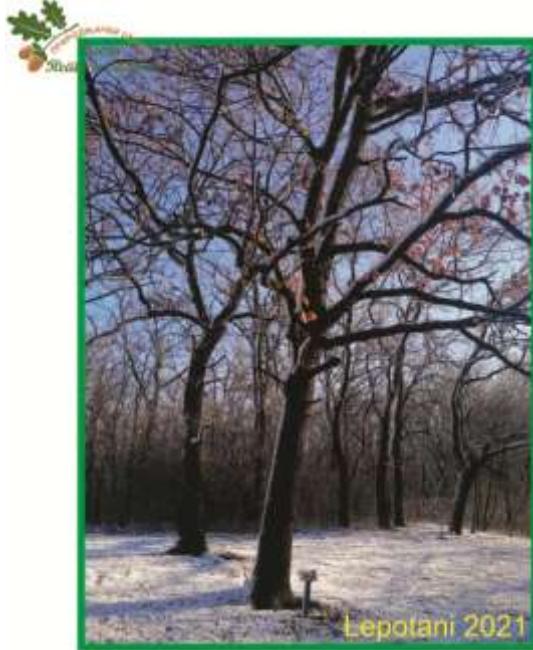
**Stablo i krošnja pravilno i srazmerno
razvijeni**

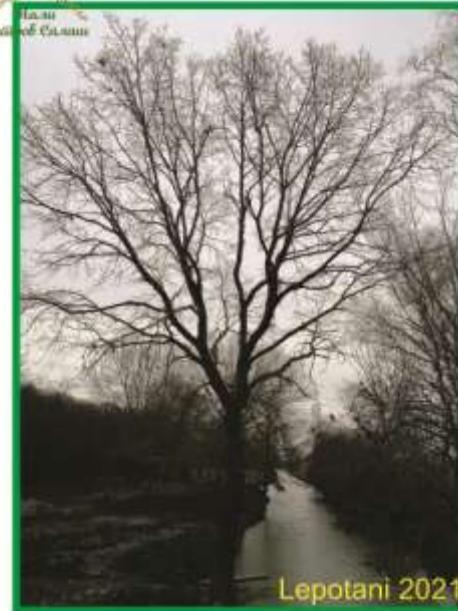
KAKO IZGLEDAJU HRASTOVI KOJI SU RASLI U SENCI, PA ONDA OSVETLJENI

**Visoki i kržljavi, bez krošnje,
nesrazmerno razvijeni**

KAKO IZGLEDAJU HRASTOVI KOJE SAM JA NEGOWAO I ČUVAO PREKO 25 GODINA

Lepotani 2021

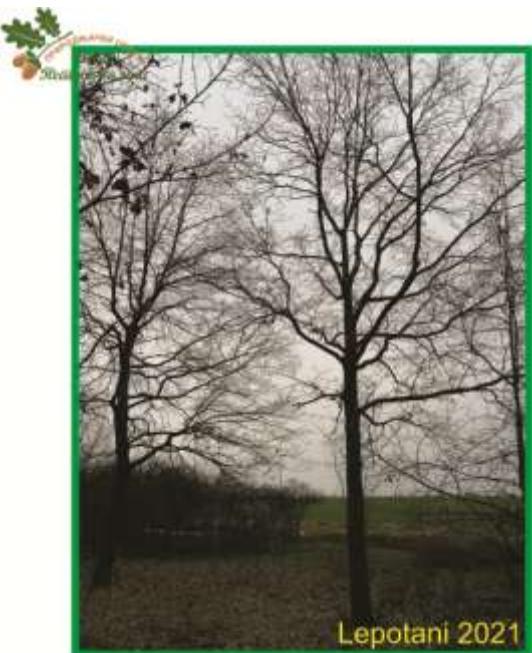
Lepotani 2021

Lepotani 2021

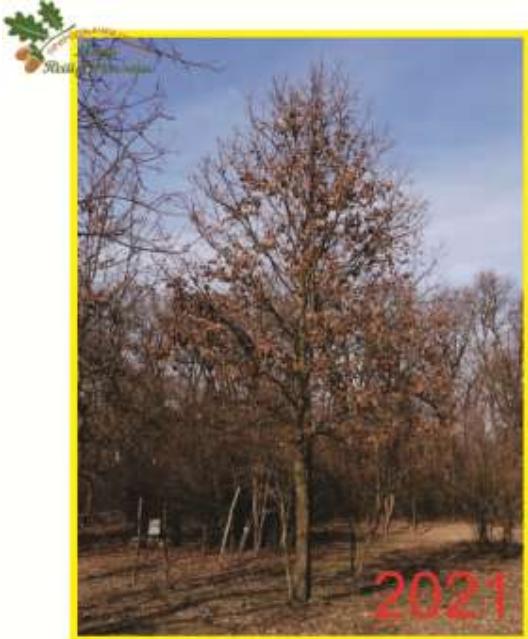
Lepotani 2021

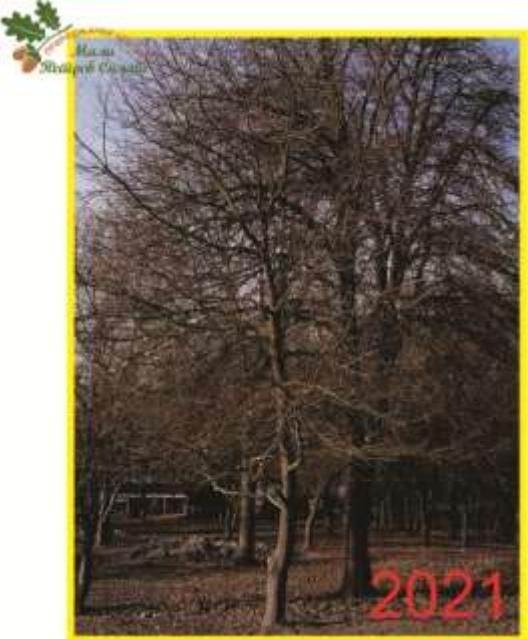
Lepotani 2021

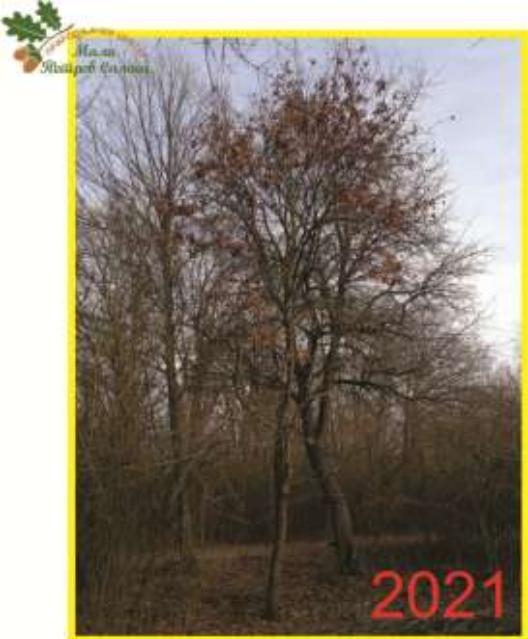
Lepotani 2021

2021

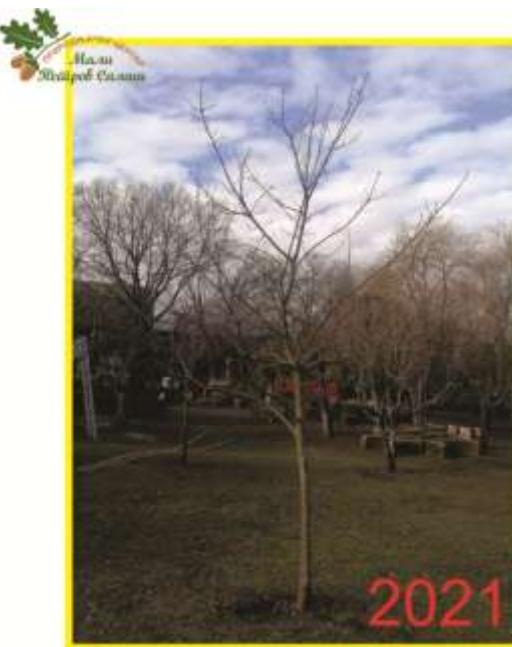
2021

2021

2021

2021

**OVAJ NA POSLEDNJOJ SLICI JE MOJ PONOS, JER JE TO JEDAN OD MNOGIH KOJE SAM PODIGAO IZ ŽIRA,
RAZVIJAO U ŠKOLICI I PRESADIO U MOM VRTU. OSTALI SU DATI PRIJATELJIMA KAKO BI IMALI SVOJ
BADNJAK U SVOM VRTU**

I NA KRAJU KAKO SAČUVATI HRAST LUŽNJAK I HRASTOVU ŠUMU JUNAKOVIĆ OD ČOVEKA

SVAKE GODINE "NOVOPEČENI VERNICI" (KAKO IH JA NAZIVAM) SEKU BADNJAKE U OVOJ ŠUMI, A NE U SVOM ZABRANU KAKO NALAŽE OBIČAJ.

SEKU ONO ŠTO JE NAJVAŽNIJE.

MLADICE HRASTA LUŽNJAKA, JER VEĆINOM ONE ZADRŽAVAJU LIST DO SEĆE BADNJAKA.

SVAKE GODINE DOLAZIM U 4 SATA UJUTRO SEDIM I ČUVAM BADNJAKE. NA TAJ NAČIN SAM SAČUVAO VEĆI DEO NA PARCELAMA KOJE NE PRIPADAJU PARK ŠUMI.

NISAM, NA ŽALOST, MOGAO DA SAČUVAM SVE.

EVO PRIČE O JEDNOM BADNJAKU

ЖИВОТ И СМРТ ЈЕДНОГ БАДЊАКА

Давно је то било, пре најмање 20 година. Мајка или отац су ме отресли, заједно са браћом и сестрама са своје гране, али сам ипак нежно пао у лебео слој њиховог лишћа испод same крошње. Било ми је топло.

Једног дана неке чудне утвари су газиле по нама и називале нас чудним именом: ЖИР. Једна од њих ме је ухватила својим величим устима и однела преко пута у огромно грмље белог глога. Из неких разлога се смиљовала према мени и оставила ме у новом, топлом лежају, другачијег лишћа.

Дошла је зима. Био ми је све хладније. Завлачио сам се под лишће, дубоко, све до меканих делова који су описали чудним топлотом.

Дошло је пролеће и неки чудни жмарци су ме терали да ми се утроба буди и део мене се чврсто ухватио за мекано место испод мене. Почеко сам да се мењам. Све мање сам личио на чудно створење које су звали ЖИР, а све више на младо витко и веома нежно стабљо које су звали ХРАСТ.

Око мене је било мрачно. Осећао сам да високо изнад ове тмине има нешто што ће да ме греје. Журно сам да се пробијем кроз таму. Журно сам ка сунцу. Било је тешко.

Дошла је и друга зима. Био сам преморен. Одлучио сам да се одморим и скупим снагу за нове напоре.

Дошло је и друго пролеће и трећа зима, и треће пролеће и четврта зима и..... Набројао сам најмање 12 пролећа.

Борио сам се против многих недаља. Ипак сам израстао у лепо прекрасно дрво, прекрасни ХРАСТ. Провиро сам кроз грање белог глога. Постао сам јачи од њега.

Једне године добоше неки људи и почеле чудним машинама да машу око себе. Падао је глог као покошен. Падала су и нека моја браћа и сестре. Одејном мук. Нека галама. И опет чудни звукови оних машинса. Сада су падали само глогови. Ми Храстови смо били спасени. Нека чудна рука је спречила ове људе да нас посеку. Каку ми смо света, заплјибена створења.

Било је веома депо. Много сунча и топлоте. Добио сам нову снагу и из године у годину сам, грабно само ка небу, што височије и брже. Више ми нико није сметао. Побегао сам из таме.

Добоше и нека деца. Називаце ме чудним именом: QUERCUS FRAINETTO. Пазили су на мене и редовно ме подшићивали. Био сам све лепши и лепши.

Добоше нека чудна времена. Долазили су неки људи и кидали са моја мајке и она гране, посекоше и неку сестру и брата. У том сечењу по њима поливаше неку првену течност, посипаше их неким зреневљем и певаše им чудне песме. Било је

неке чудне лепоте у томе, дубоке тубоке. Нарочито када су кидали гране са она и мајке. То је личило на подшићивање и улепшавање. Али зато убише неке мое сестре и браћу. Зашто од неких направише рутобу. Постали смо БАДЊАК.

Напунио сам и двадесет година, био сам најлепши у крају. Једно утро опет добоше неке сенке са секирама, првеном течношћу и зреневљем, и почеле да прилизе мени. Ухвати ме нека језа, неки страх овлада моме.

Један ударац и заболе ме. Бол не престаде ни после сипања првене течности. Други, па треби, па и љутити четврти ударац и ја падах. Постиже оно што

остале од мене првеном, течношћу и зреневљем, отпевавше чудне речи, које ми више

нису биле лепе, одсекоше још један део мене и бацише га, узеше најлепши део мене и однесоше га у таму.

Журно сам ка небу као да ме тамо неко чека. Тај пут ми пресече неко ко од тамо неког горе чека спасење и оправство.

Тешко ми падају речи које изговорих, јер је време праштања: "Опости му Ти коме сам тежио."

Апатин, 09.01.2007. године

Петар Рашета